

ALTERITY IN THE POETRY OF DOMNICA DRUMEA

Maria Viviana Niță (Bobic)
PhD student, University of Craiova

Abstract: Through this article Alterity in the poetry of Domnica Drumea we tried to find the features of Domnica Drumea's poetry. For this we chose two volumes of poetry Vocea and Not for sale and I have submitted this texts to a semantic analysis.

In our days, the issue of the alterity take contour, alterity being one of the most important characteristics of postmodernism.

We discussed about this postmodern concepts and the forms that it takes in Domnica Drumea poetry. We analyzed how the poet manages to make herself and the reader identify with others. The poetry of Domnica Drumea is a confessional poetry through which self-seeking is sought.

Keywords: alterity, postmodernism, identity, crises, ego

1. Introducere

Prin acest articol am urmărit identificarea unor elemente de alteritate în poezia post-postmodernistă a Domnica Drumea. În acest sens a fost necesară o analiză semantică a textelor acesteia prin intermediul căreia am reușit nu doar să descriu acest concept, ci și să identific temele predominante din poeziile Domnicăi Drumea.

În prezent celălalt devine din ce în ce mai important, fiind vorba de un proces accentuat de integrare sau descoperire a alter-egoului. Eugen Coșeriu este cel care încearcă să dea o definiție cât mai exactă a acestei noțiuni:

„Prin alteritate nu înțelegem o dimensiune a celuilalt, faptul că celălalt e altcineva și e opac ci, dimpotrivă, alteritatea e o dimensiune a fiecărui subiect: eu sunt și altcineva, în același timp, și sunt cu alții, eu mă recunosc ca putând fi un TU pentru un alt EU. Această noțiune de alteritate [...] a fost adoptată, de exemplu, în estetica recepției, dar într-un sens care nu este al meu: noțiunea de alteritate ca faptul de a fi altcineva, sub această formă de opacitate a celuilalt; celălalt este străin. Pe când eu înțeleg alteritatea tocmai în sensul contrar, celălalt nu este străin, ci este un alt EU” (Coșeriu 1994 :19).

Sinele înfruntă alteritatea, în încercarea de a nu fi dominat. La un prim nivel identitar, atât de elementar și indispensabil deopotrivă, cel al constituirii corporale, a exista în apropierea alterității sau chiar sub semnul acesteia este ceva obligatoriu. (Deciu 2002: 444)

Eu, cel din clipa aceasta, nu mai sunt același care am fost acum o zi, acum un an. După cum mâine voi fi altul decât sunt astăzi, și implicit altfel. Alteritatea se afirmă ca o condiție de existență nu numai în afara mea, prin raportarea la ceilalți, ci și în lăuntrul meu, prin raportarea la mine însumi: propriile-mi ipostaze fac din mine o ființă multiplă: Eu este un Unu plural. [...] Eu, cel din clipa aceasta, nu mai sunt același care am fost acum o zi, acum un an. (Doinaș 2002: 23).

Prin intermediul vieții sociale individul gustă din experiența celorlalți, în cadrul raporturilor interindividuale oamenii confruntându-se cu semenii săi, fiecare ego intră în relație cu un altul. Acest conflict reprezintă în același timp un examen moral al socialității individului, pe care nu îl putem ocoli. Întâlnirea cu Celălalt devine o probă esențială a existenței noastre. (Doinaș 2002: 24)

Felul în care îl percepem pe celălalt ne conturează imaginea propriei identități. Indiferent dacă alteritatea și identitatea se conturează ca „entități opuse”, sunt legate printr-un raport de interdependență. Identitatea e lipsită de sens dacă e privată de dimensiunea socială, iar alteritatea, fără o analiză a sinelui este nulă. (Ahrweiler 2000: 201).

2. Elemente de alteritate în volumul Vocea

Acest concept al alterității a fost îndelung discutat. Relația eu-tu este specifică poeziei, și îndeosebi aceleia a generației postmoderniste.

Volumul de poezii al Domnicăi Drumea poate fi considerat un loc al căutărilor, al reflectării ce presupune în fapt o întâlnire cu propria persoană, o reevaluare a acesteia prin raportarea la alteritate, o analiză ce macină și reconstruiește în același timp

În volumul *Vocea*, în cadrul poeziei *Creatură hibridă* (Drumea 2014: 3), Domnica Drumea prezintă o atitudine umilă, rugătoare în fața celuiilalt, a creaturii hibride, ce o roade, o macină: „creatura hibridă căreia îi e mereu foame”. Prin intermediul dedublării se face apel la ideea unei alte personalități, caracterizată prin cruzime, indiferență: „creatură hibridă fără inimă” în fața căreia poeta se simte singură, deznădăjduită: „mă dezintegrez”. Persoana a II-a apare aici sub diferite forme: „tine”, „îți”, dar și sub forma unui întreg prin unirea acestor personalități într-o singură ființă: „noi”, „ne”.

Poezia *** (ibidem : 4) prezintă dezamăgirea eul liric ce observă că este predispus să trăiască o viață nefericită, lipsită de esență. Ideea unei existențe fără rost, și chiar întrevăderea actului suicidal apar aici fiind puse în seama celuiilalt, ființă stearpă, lipsită de sentimente. Apare acum îndoiala în legătură cu capacitatea celuiilalt de a iubi: „tu n-ai iubit pe nimeni niciodată”. Deși conștientă de acest lucru, aceasta decide să își dezvăluie sufletul, să se lase complet fără apărare: „mă las fotografiată din față/și din profil”.

În altă poezie, *** (ibidem: 8), se observă răceala celei care, deși observă starea accentuată de depresie, boală, nu dă nici un semn că i-ar păsa: „tu nu mă auzi”, în ciuda încercărilor repetate ale acesteia de a se face auzită, ca mai apoi să fie salvată. Așadar, chiar celălalt reprezintă aici condamnarea ei.

Poezia *Anatomie* (ibidem: 14) prezintă cele două naturi, simbolizate prin cele două tuburi, și mai apoi prin cele două voci: „vocea ta e cu mine/ vocea ta caldă și vocea ta rece”. Dualitatea ființei iubite șochează acum. Marea dragoste se transformă treptat în răceală și apoi în indiferență, căci „ochiul de reptilă/nu mai știe nimic”.

În cadrul poeziei *** (ibidem: 15) descrierea sinelui se realizează într-un mod sincer, dezgustul fiind evident: „imaginea mea perfectă/e cea reflectată/într-o apă murdară.” Ceea ce duce la realizarea acestui portret este felul în care eul liric se transformă devenind obsedat de imaginea și chiar de absența celuiilalt.

Eul liric se află în căutarea unei voci, dorindu-și cu tot dinadinsul descoperirea sinelui. Poezia *** (ibidem: 16) ne prezintă drumul parcurs de eul liric, procesul de analiză, interogare etc. necesar pentru a reuși.

mă supun la nesfârșit
aceluiași interogatoriu
cum să trec de forțele de ordine

cum să mă lamentez mai tare (ibidem: 16)

În poezia *** (ibidem: 17) are loc o invitație adresată celuilalt de a o descoperi, în starea în care se află, una de dezintegrare: „dai pătura la o parte/ și-mi găsești corpul/ intrat în putrefacție”. De asemenea se prezintă regretul eșuării în viață: „nu mi s-a dat nici o șansă/neputința de a-mi înscena un trecut”.

*** (ibidem: 22) se referă la o confundare a trupurilor, a vocilor: „coregrafia complicată a corpurilor/ înghițindu-se unele pe altele”. Ideea schimbului de identitate, sau a identificării este prezentată și în poezia *** (Drumea: 26): „aș putea fi oricare dintre ei”.

Dorința de a se întâlni cu celălalt, dorința de a-l regăsi este evidențiată de Domnica Drumea în poezia *** (Drumea: 34). Totuși, celălalt se confundă în mulțime fiind pierdut prin banalitatea sa: „îți caut mâinile,/prin subteranele sufocate de oameni. În final, iubita ajunge să își piardă și propriile caracteristici, să se piardă pe sine: „prin subteranele sufocate de oameni,/îmi caut disperată mâinile.”

3. Elemente de alteritate în volumul *Not for sale*

Poezia *Delicat* (Drumea : 3) prezintă dependența poetei de celălalt, de iubit, lucru adâncit prin folosirea conjuncției dacă: „dacă nu ies acum/ pe stradă să-mi lipesc/ corpul de al lui/ să-l sărut delicat pe gât”, conjuncție ce accentuează drama. De asemenea, se prezintă disperarea poetei care își dorește un ultim moment de dragoste, moment de dragoste în lipsa căruia viața ar putea lua sfârșit. Zbuciumul provocat de imposibilitatea dezlegării de celălalt este prezentat prin intermediul hiperbolei (ibidem: 8):

Știi, atunci când ai plecat prima oară la chișinău
am crezut că n-o să mai apuc dimineața
îmbătrânisem cu 10 ani...

În poezia *Tu ai un fel* (ibidem: 57) se subliniază aceeași dependență, același sentiment de durere pe care eul liric îl are atunci când își amintește de iubit, cel care o face să se simtă un nimic, care îi diminuează stima de sine. Femeia compromisă, femeia devenită o umbră, trăind doar prin celălalt este o temă des întâlnită în poezia post-postmodernistă:

fără tine sînt
o cușcă de oase
o colivie
goală
tu îmi umpli inima
cu vocea ta dulce și mică
cu gesturile mîinilor tale
subțiri
și îndemînatice
fără tine sînt o haină
aruncată în stradă
o haină prăfuită

Poezia *Bani* (ibidem: 6), transmite ideea suferinței ce apare odată cu analizarea lucrurilor făcute de-a lungul acestei vieți. Eul liric este chinuit, apăsător sufletește căci realizează lipsa reușitelor. Spaima înaintării în vârstă, a observării trecerii timpului, și totodată

a unei existențe plate, lipsită de importanță îl macină. Marius devine defapt propria voce, o voce interioară indignată de banalitatea ce o înconjoară:

trebuie să fac bani
neapărat
trebuie să mă caut pe net
tu nu mai faci
nimic
îmi zice marius

Poezia *Clear all data* (ibidem: 18) este un dialog cu sinele, o încercare disperată a eului liric de a uita ceea ce îi pricinuisese durere, o încercare de a-și reseta propria memorie: „șterge datele private/ îi spun creierului meu.”

Rememorarea unor momente petrecute alături de iubit, dăruirea trup și suflet este descrisă în poezia *** (ibidem: 38). Eul liric pare că trăiește în trecut, lucru observat din așteptările pe care le are de la celălalt:

ca atunci când ai spus
că mori dacă
nu mă săruți
ca atunci. (ibidem: 38)

Venin (ibidem: 65) vine cu o altă variantă și anume expunerea unui sentiment de ură, sentiment dorit cu toată ființa de eului liric ce încearcă să uite răul ce îi fusese pricinuit, rău sugerat prin prezența toamnei ce sugerează apăsarea sufletească. Dorința iubitei este aceea de a uita, dar uitarea, refacerea nu poate fi realizată decât prin distrugerea, provocarea suferinței celuilalt: „aș vrea să te fac să suferi”.

Concluzii

Concepte precum identitate și alteritate au devenit acum din ce în ce mai discutate căci se pare că nu putem discuta de o societate în adevăratul sens al cuvântului decât prin integrare. Dacă cei doi termeni s-au dorit inițial într-un raport contradictoriu, în ciuda acestor diferențe se constată că există o nevoie a prezenței celuilalt.

La început termenul de alteritate transmitea ideea de pericol, prin intermediul celuilalt, desemnând o persoană sau un popor dușman, sentimentele transmise fiind acelea de teamă sau furie. Aceasta nu poate fi considerată decât o prejudecată. Acum ne aflăm în stadiul în care încercăm din răspuțeri să îl acceptăm pe celălalt, bazându-ne pe îndemnul biblic.

Alteritatea este conceptul ce se află la baza unei societăți reale. Doar prin înțelegerea, cunoașterea celuilalt, prin toleranță, dar și prin acceptarea influenței celuilalt asupra noastră poate funcționa acest mic univers al nostru. Poeziile Domnicăi Drumea prezintă dorința eului liric de a se identifica atât cu sinele cât și cu celălalt. Celălaltă persoană se face vinovată de crearea unor sentimente contradictorii, care pot transforma persoana în bine, sau chiar într-o ființă dornică să-și facă rău, să pună capăt.

BIBLIOGRAPHY

Surse:

- Drumea, Domnica, 2009, *Not for sale*, București, Editura Cartea Românească.
Drumea, Domnica, 2014, *Vocea*, București, Editura Charmides

Referințe

Ahrweiler, H., 2000, *Imaginea celuilalt și mecanismele alterității*. In: Teodor Nicoară. Introducere în istoria mentalităților colective, antologie, selecția și traducerea textelor, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Coșeriu, Eugen, 1994, „Filozofia limbajului”, în Prelegeri și conferințe, Supliment al publicației *Anuar de lingvistică și istorie literară*, seria A. Lingvistică, XXXIII, 1992-1993, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, p.7-26.

Deciu, Andreea, 2002, „Făptura de dincolo de piele”, *Secolul 21*, Nr. 1-7.

Doinaș, Augustin, 2002, „Eu și celălalt”, *Secolul 21*, Nr. 1-7.

Doinaș, Augustin, 2002, „Fragmente despre alteritate”, *Secolul 21*, Nr. 1-7.